

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

ThS. Hoàng Thanh Tú

Trường Đại học Khoa học tự nhiên, ĐHQG-HCM

fit@hcmus

CHƯƠNG 1

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ NHÀ NƯỚC

NỘI DUNG

Nguồn gốc Nhà nước

Bản chất Nhà nước

Đặc trưng Nhà nước

Chức năng Nhà nước

Kiểu nhà nước và hình thức nhà nước

1. Nguồn gốc Nhà nước

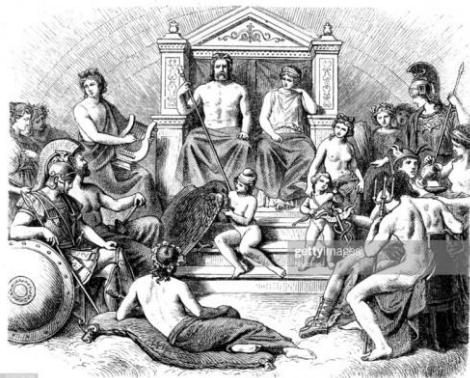
Các quan điểm về
nguồn gốc nhà nước

Quan điểm **Phi Mác-xít** về
nguồn gốc Nhà nước

Quan điểm **Mác-Lênin** về
nguồn gốc Nhà nước

1.1. Những quan điểm phi Mác-xít về nguồn gốc nhà nước

THUYẾT THẦN HỌC/ THUYẾT THẦN QUYỀN

THUYẾT GIA TRƯỜNG

THUYẾT KHẾ ƯỚC XÃ HỘI

© National Geographic Society

Painting by H. M. Hergot

THUYẾT BẠO LỰC

THUYẾT TÂM LÝ

1.2. Quan điểm của CN Mác - Lênin về nguồn gốc Nhà nước

***“Nguồn gốc
của gia đình,
của chế độ
tư hữu và
của nhà
nước”***

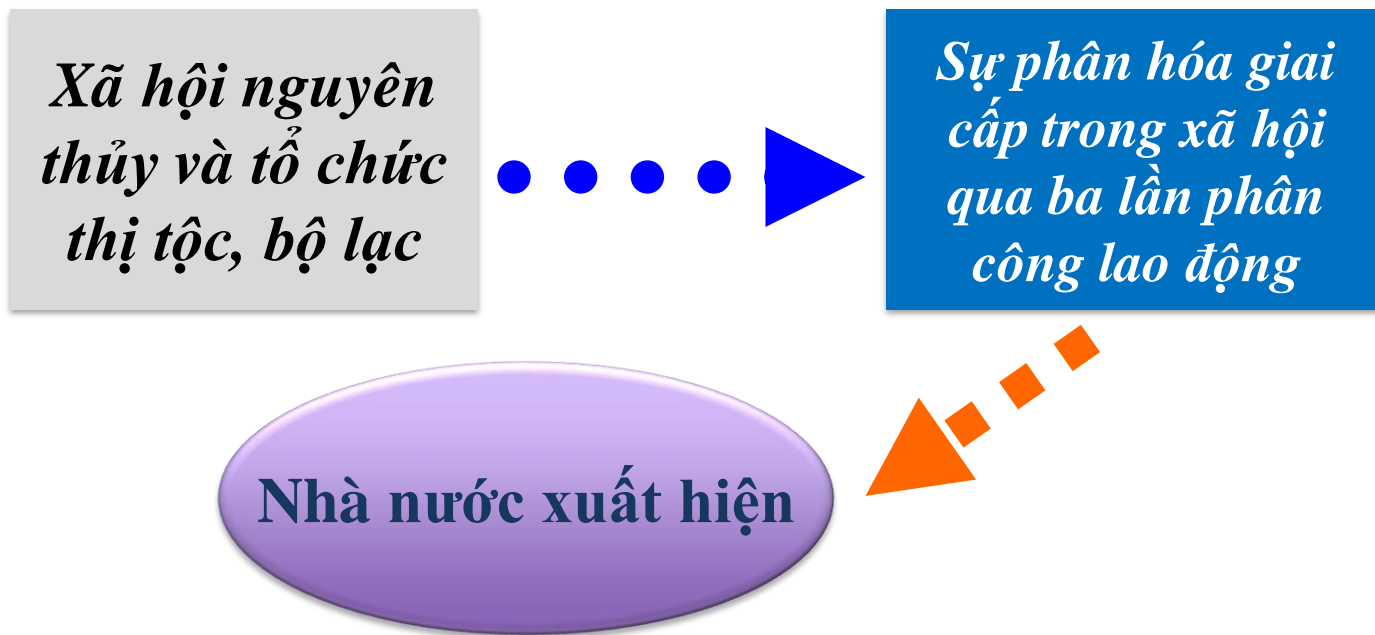
**(Friedrich
Engels)**

NN: hiện tượng có tính lịch sử, tính quy luật khách quan

NN không phải là vĩnh cửu, bất biến

NN chỉ xuất hiện khi xã hội đã phát triển đến một giai đoạn nhất định

1.2. Quan điểm của CN Mác - Lênin về nguồn gốc Nhà nước

1.2. Quan điểm của CN Mác - Lênin về nguồn gốc Nhà nước

1.2.1 Xã hội công xã nguyên thủy và tổ chức thị tộc, bộ lạc

Cơ sở kinh tế: sở hữu chung về TLSX và sản phẩm lao động

Cơ sở xã hội: thị tộc là tổ chức lao động và sản xuất, theo huyết thống; xã hội chưa phân chia giai cấp

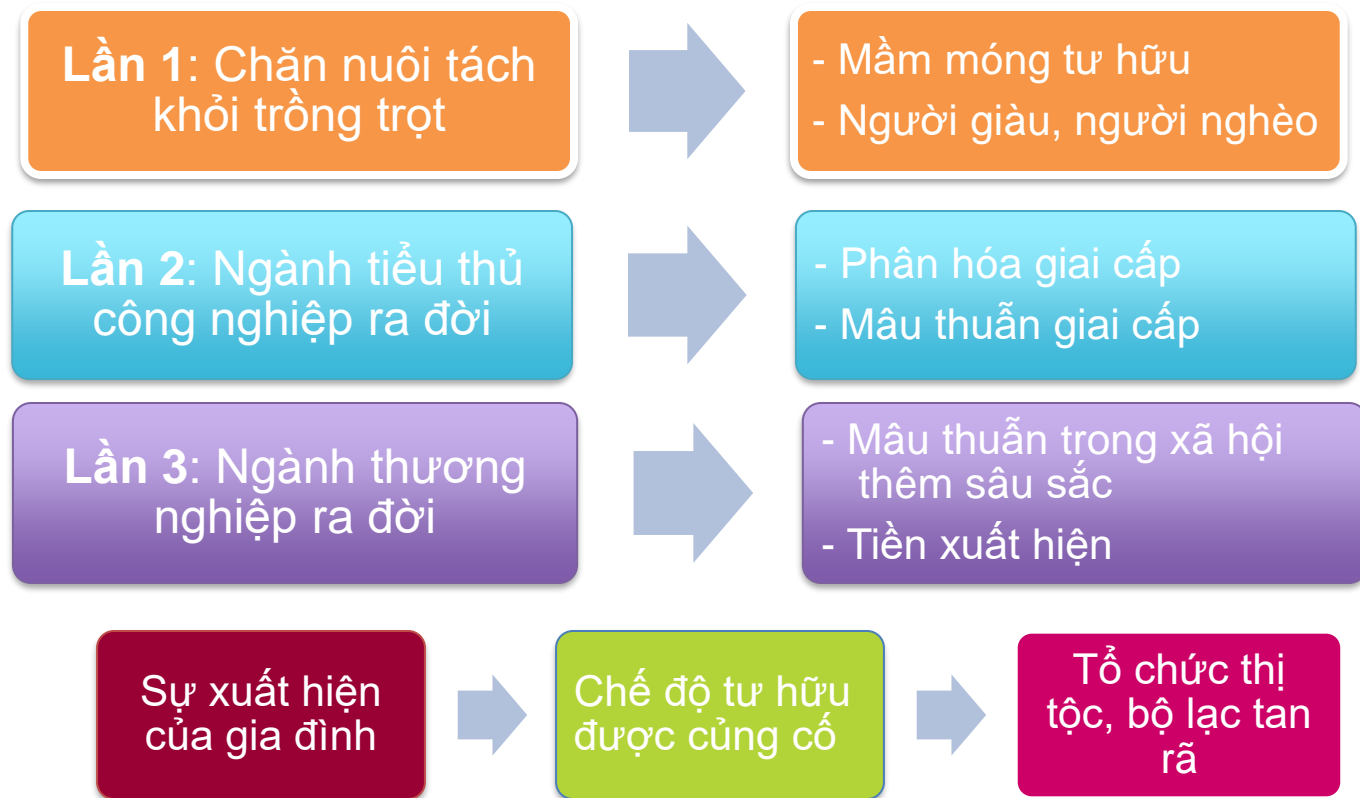
Tổ chức quản lý: Hội đồng thị tộc, bao gồm những người lớn tuổi, bầu ra tù trưởng, thủ lĩnh

Quyền lực xã hội:

- Thuộc về xã hội
- Phục vụ lợi ích chung cộng đồng

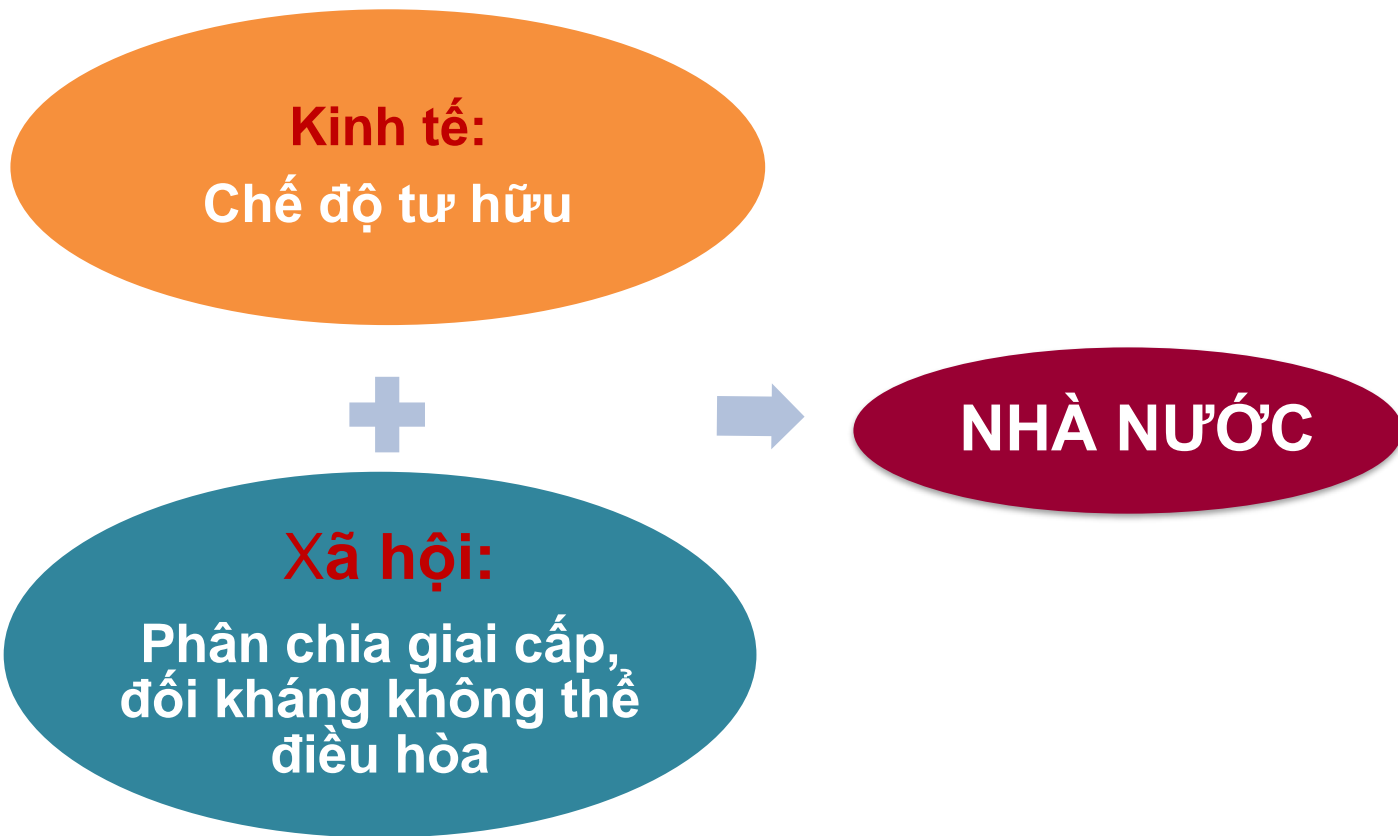
1.2 Quan điểm của CN Mác - Lênin về nguồn gốc Nhà nước

1.2.2 Sự phân hóa giai cấp trong xã hội qua ba lần phân công lao động

Quá trình hình thành nhà nước:

Nhà nước là một bộ máy quyền lực chính trị đặc biệt do giai cấp thống trị lập ra nhằm bảo vệ lợi ích của giai cấp thống trị và thực hiện quản lý mọi mặt đời sống xã hội theo ý chí của giai cấp thống trị.

2. BẢN CHẤT NHÀ NƯỚC

Bản chất của nhà nước là tất cả những phương diện cơ bản quy định sự tồn tại và phát triển của nhà nước, thể hiện ở hai phương diện giai cấp và xã hội.

2.1. Bản chất giai cấp

*“Nhà nước chẳng qua chỉ là bộ máy của giai cấp này dùng để trấn áp một giai cấp khác”
(Engels)*

**Giai cấp
thống trị**

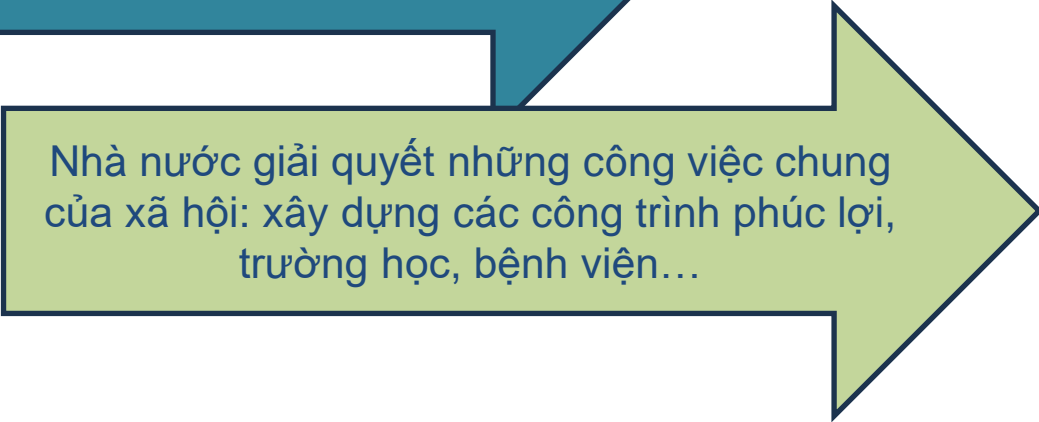
**Kinh tế
Chính trị
Tư tưởng**

**Giai cấp
bị trị**

2.2. Bản chất xã hội

Nhà nước đảm bảo trật tự an toàn xã hội

Nhà nước giải quyết những công việc chung
của xã hội: xây dựng các công trình phúc lợi,
trường học, bệnh viện...

3. Đặc trưng cơ bản của Nhà nước

4. CHỨC NĂNG NHÀ NƯỚC

Khái niệm:

Là những phương diện hoặc mặt hoạt động của nhà nước nhằm thực hiện các nhiệm vụ cơ bản của nhà nước;

Là hoạt động nhà nước cơ bản nhất, mang tính thường xuyên, liên tục, ổn định tương đối và có ý nghĩa quyết định đến sự tồn tại và phát triển của nhà nước.

4. Chức năng nhà nước

Đối nội

- Bảo vệ chế độ chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội
- Trấn áp các phần tử chống phá nhà nước, giữ gìn trật tự XH

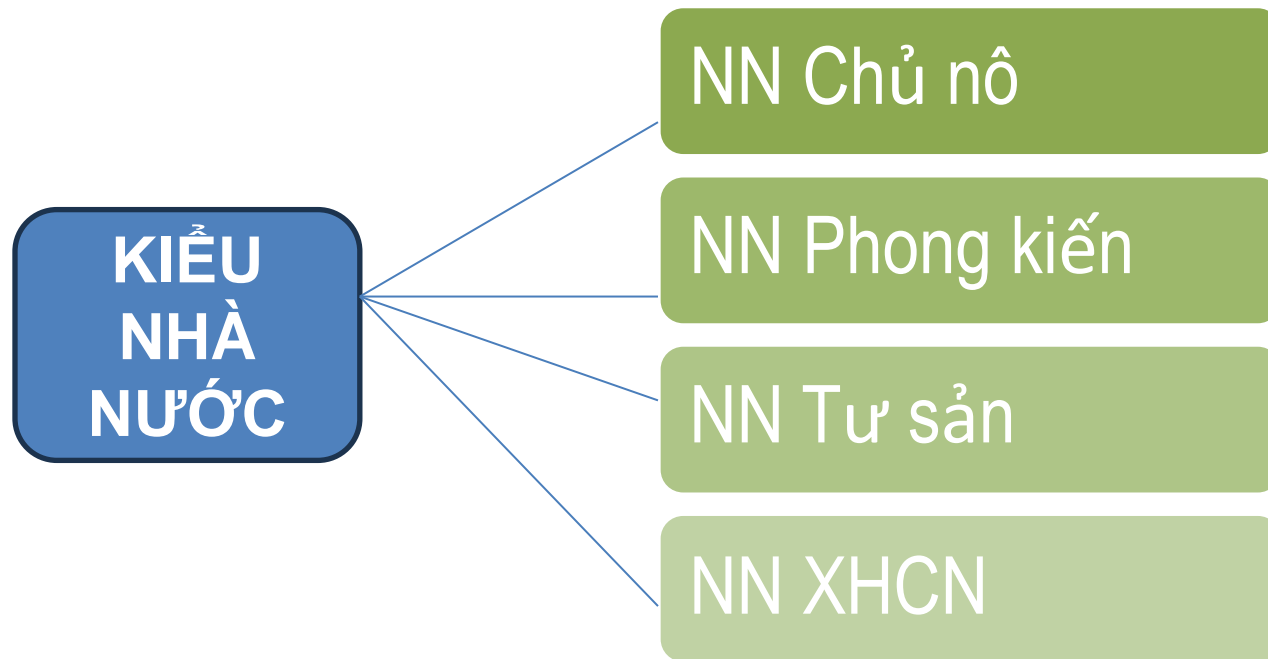
Đối ngoại

- Thể hiện vai trò của nhà nước trong quan hệ với các nước, các dân tộc trên thế giới, các tổ chức quốc tế (chống ngoại xâm, thiết lập quan hệ ngoại giao, hợp tác quốc tế...)

5. KIỂU NHÀ NƯỚC VÀ HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

5.1. Kiểu Nhà nước

Là tổng thể những đặc điểm cơ bản của nhà nước, thể hiện bản chất, vai trò xã hội, những điều kiện phát sinh, tồn tại và phát triển của nhà nước trong một hình thái kinh tế - xã hội có giai cấp nhất định.

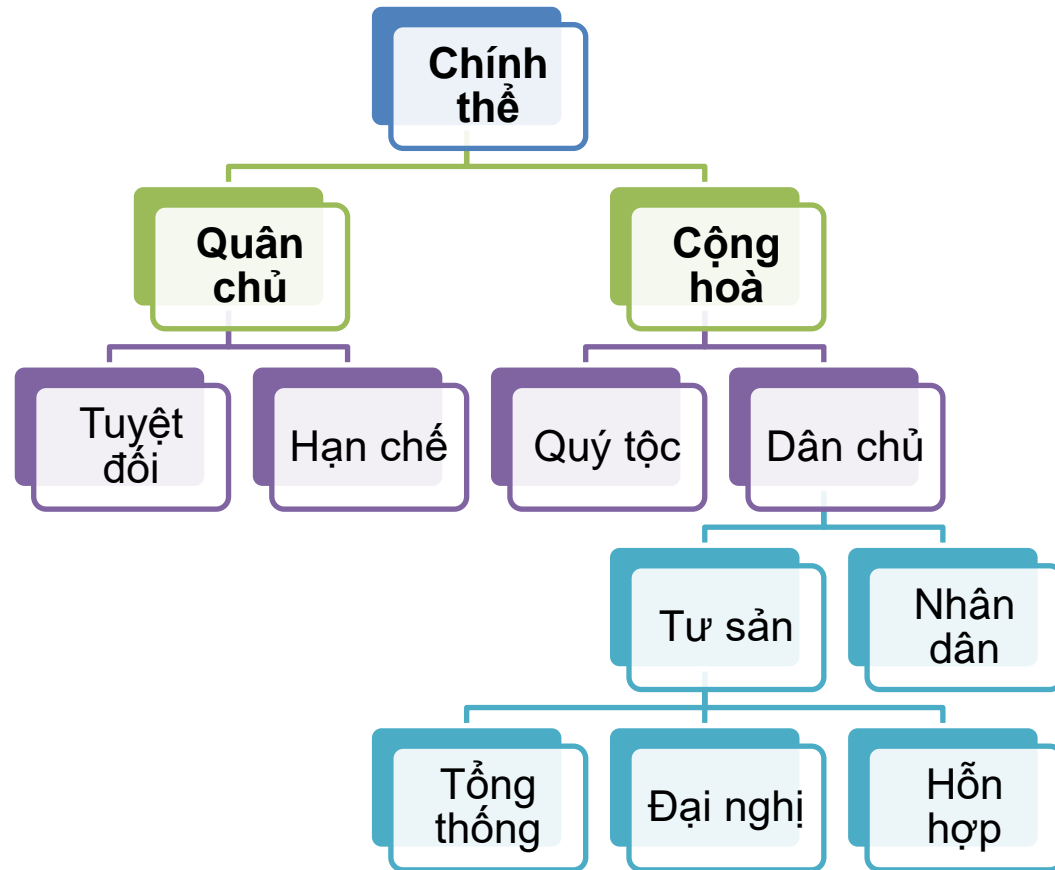

5.2 Hình thức Nhà nước

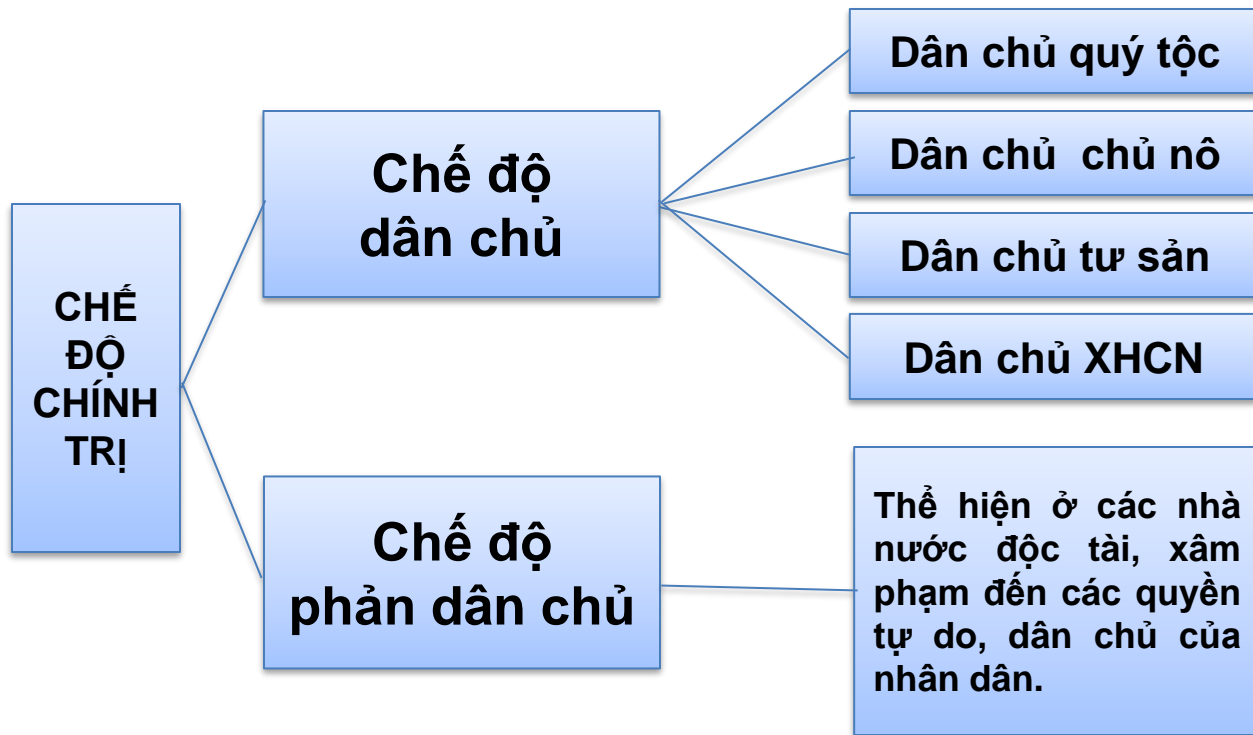
Là cách thức tổ chức và phương pháp thực hiện quyền lực nhà nước.

- **Chính thể nhà nước**
- **Cấu trúc nhà nước**
- **Chế độ chính trị**

CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ THEO DÕI!